

*Л. Горбонос,
здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти,
О. Вознюк,
доктор педагогічних наук, професор,
Житомирський державний університет імені Івана Франка*

ВИКОРИСТАННЯ РЕСУРСІВ ВАЛЬДОРФСЬКОЇ ПЕДАГОГІКИ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

У сучасному суспільстві знання іноземної мови – це один із кроків до успіху. Нині володіння іноземною мовою є необхідністю, оскільки немає жодної людської сфери де б не використовувались іноземні мови. Знання іноземної мови допоможуть дитині розширити свій кругозір, дадуть можливість спілкуватися з мешканцями інших країн, вивчати і досліджувати чужі культури, подорожувати та ознайомлюватися з навколишнім світом, незалежно від країни. Перед нами постає питання: «Які ресурси використовувати під час вивчення іноземної мови?».

Ми розглянемо та проаналізуємо ресурси вальдорфської педагогіки, які можна використовувати під час навчання дітей дошкільного віку іноземної мови для ефективності її засвоєння.

Основоположником системи вальдорфської педагогіки був відомий німецький мислитель Рудольф Штейнер, який на початку 20 століття засудив тогочасну систему освіти, і назвав її причиною культурного і соціального занепаду суспільства [2, с. 1]. Він вважав, що на зміну «старої» системі освіти, має прийти «нова», яка зосередиться на індивідуальних здібностях дитини і буде розвивати її цілісно. Перший заклад з системою вальдорфської педагогіки був відкритим для дітей працівників «Вальдорфської Асторії», сама ж тютюнова фабрика і спонсорувала утримання цього закладу. Після відкриття закладу, до нього захотіли піти навчатись діти з різних верст населення. Таким чином, від самого початку заснування вальдорфські заклади не створювали відбір за соціальним чи матеріальним статусом.

Головною метою вальдорфської педагогіки є розвиток природних здібностей дитини, формування віри у власні сили, які у майбутньому допоможуть розвиватись у будь-якій сфері. Спеціалісти-вальдорфці вважають, що штучно створені посібники, заучування напам'ять матеріалу негативно впливає на інтелектуальний розвиток дитини. Вони підкреслюють, що спеціально вони нічому дитину не навчають, дитина починає навчатись самостійно наслідуючи дорослого який є авторитетом для неї, та проводять власні дослідження для формування знань. Також, педагоги вальдорфської системи проти оцінювання дитини, оскільки дитина, що прагне оцінки дорослого, позбувається можливості діяти, спонукаючись лише любов'ю до справи.

Багато закладів з системою вальдорфської педагогіки розташовані на лоні природи. Кожен клас має своє окреме приміщення. У закладі є майстерні, сад, город, зали для занять з різними видами мистецтвами [1, с. 253]

Отже, постає питання щодо ресурсів вальдорфської педагогіки, які можна використовувати при вивченні іноземної мови з дитиною.

Т. Шкваріна виділила одну із головних особливостей навчання дітей дошкільного віку, які у процесі вивчення іноземної мови одразу опановують її як засіб спілкування, не вивчаючи структуру іноземної мови. При цьому зазвичай спочатку діти активно і радо вивчають іноземну мову, а через кілька занять інтерес зникає [3, с. 7-8].

У контексті навчання дітей дошкільного віку іноземної мови можна зазначити використання певних ресурсів вальдорфської педагогіки, що має значний вплив як на збагачення мовного досвіду вихованця, так і на формування мотиваційної сфери для вивчення мови. За таких умов вальдорфська педагогіка дотримується підходу, згідно з яким дитина вивчає світ навколо себе через власний досвід та його сприйняття. Тому, спершу навчання мови має бути засноване на вивченні звичайних речей та предметів з повсякденного життя, які можуть бути використані для введення нових слів, фраз. Наприклад, заняття англійської мови, проведене на фермі, краще сприятиме засвоєнню слів та фраз з теми «Farm animals», ніж проведене у групі з картинками.

Також, можна запозичити індивідуальний підхід, який передбачає, що педагоги працюють за принципом «не випередження» розвитку дитини, а надають їй можливості розвиватися у власному темпі. Тобто, одна дитина може за тиждень засвоїти новий матеріал, а інша за три тижні, але в результаті обидві дитини оволодіють матеріалом.

Ще один із важливих аспектів, який можна запозичити для ефективного вивчення іноземної мови, це «приклад дорослого». У вальдорфській педагогіці важливе місце займає «приклад дорослого», оскільки дитина дошкільного віку має природне бажання наслідувати авторитетну дорослу людину. Наприклад, якщо батьки виявлятимуть інтерес та братимуть участь на тематичних заняттях, то беручи приклад дорослого у дитини буде природне бажання надалі вивчати мову.

Висновки. Відтак, використання ресурсів вальдорфської педагогіки може значно покращити процес вивчення іноземної мови. Індивідуальний підхід дозволяє враховувати потреби кожної дитини. Використання ресурсів навколишнього/природного середовища допомагає дітям краще розуміти та засвоювати новий матеріал на власному досвіді. Такий підхід до навчання мови може стати більш ефективним та захоплюючим для дітей дошкільного віку, що в результаті допоможе їм досягти більш високих результатів у вивченні іноземної мови. За таких умов використання ресурсів вальдорфської педагогіки може стати успішним елементом під час вивчення дітьми дошкільного віку іноземної мови.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Сбруєва А.А. Порівняльна педагогіка: навчальний посібник. Суми, 1999. 300 с.
2. Вальдорфська педагогіка URL: <http://library.gnpu.edu.ua/index.php/14-sample-data-articles/179-valdorfska-pedahohika>

3. Шкваріна Т. М. Методика навчання іноземної мови дошкільників: навч. посіб. Освіта України, 2007. 300 с